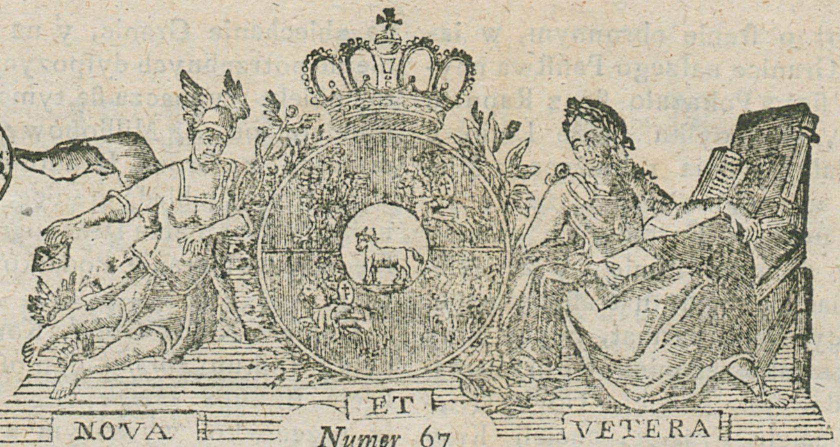

Numer 67

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 20. SIERPNIA ROKU 1791.

Z Warszawy dnia 20. Sierpnia. Położyliśmy w przeszłey Gazecie nową Konstytucyą względem *Codicis Civilis & Criminalis* na Koronę, kładniemy teraz na W. Xięstwo *Litewskie.*

Wyznaczenie Deputacyi do napisania Codicis Civilis & Criminalis *dla W. X. Litewskiego.*

Dopełniaiąc woli Prawa pod tytułem: *Ustawa Rządu* nakazuiącego spisać nowy *Codex* Praw Cywilnych y Kryminalnych, Deputacyą do tego Dzieła wyznaczamy, do którey wybrane na Sessyi Prowincyonalney Osoby, tak z Seymuiących, iako też y innych Obywatelów Prowincyi *Litewskiey*, maiąc za prawidło Statut W. X. Litt: *Codicem Civilem* wraz z Processem Cywilnym, & *Codicem Criminalem cum Processu Criminali* ułożą. A gdyby w Statucie brakowało iakich Cywilnych lub Kryminalnych Ustaw, Deputacya czerpaiąc Prawidła z innych Praw, tak Kraiowych, iako Obcych, y z sprawiedliwości naturalney, nowemi Prawami tenże niedostatek dopełni; y nayprzód do roztrząśnienia w Sessyi Prowincyonalney *Litewskiey*, a potym do Decyzyi Stanów przyniesie. Co gdyby przed terminem na zakończenie Seymu teraźnieyszego, Prawem oznaczonym, uskutecznione być niemogło, wtedy takowe Dzieło do Decyzyi następuiącego Seymu zostawione być ma. Aby zas Dzieło tak pożądane, niezawodnie do potrzeb y życzenia Narodu stosować się mogło, obowiązuiemy Deputacyą, ażeby Prospekt na Konkurs wydała dla wszystkich Obywatelów, którzyby chcieli w tey materyi pisać, y tak ważną Narodowi uczynić przysługę, a któregoby opis za naydogodnieyszy Narodowi y naystosownieyszy do potrzeb Obywatelskich osądziła, temu My nadgrody Dwadzieścia Tysięcy *Złotych* przyznamy. Takowy zaś zbiór Praw Cywilnych y Kryminalnych, gdy w Prawo zamieniony zostanie, będzie się nazywał *Codex Stanisława Augusta.*

Z Paryża dnia 25. Lipca. Na Sessyi *Narodowego Zgromadzenia* dnia 22. Pan *Alexander Lemeth* złożył

Raport o ſtanie obronnym, w iakim Granice naſzego Państwa nayduią ſię. Pokazało ſię z Raportu tego, że Woyſka naſze Liniowe ſkładały ſię dnia 1. bieżącego Mieſiąca z 146,000. ludzi, że Twierdze naſze y Fortece na granicy ſą w dobrym ſtanie, y że Nieprzyiaciele naſi natrafiliby na 6. tyſięcy ſztuk harmat, gdyby Kray naſz attakować mieli. Furażu mamy doſtatek wielki. Gdyby Nieprzyiaciele *Francyi*, chcieli Kray nasz attakować, tedy to nieprędzey naſtąpić może, aż dopiero na wioſnę w Roku 1792. Emigranci naſi, ktòrych liczba około 4,000. ludzi wynoſi, nie ſą ſtraſzni, y gdyby ſię nawet złączyli z niektòremi Xiążętami *Niemieckiemi*, tedy mogłaby ſię przez to uformować Armia od 40,000. ludzi, ktòra przy granicy naſzey znaydzie zawſze 100,000. ludzi gotowych na danie tamtym odporu należytego. A tak niczego teraz względem Attaku Nieprzyiacielſkiego lękać ſię nam nienależy. *Narodowe Zgrom:* odebrawſzy z ukontentowaniem ten Raport, dekretowało co naſtępuie: Wziąć natychmiaſt w ſłużbę aktualną y w Żołd 97,000. *Gwardyi Narodowych*, ktòre maią być urządzone, we wſzyſtkich Muſztrach Woiennych ćwiczone, y przy granicach Państwa rozſtawione; 15. tyſięcy ludzi z tychże *Gwardyi* namienionych ma być zażytych w bliſkości *Paryża*; *Miniſter Woienny* wyznaczy Kommiſsyą z Officerów na obiechanie Granic, y na uczynienie potrzebnych dyſpozycyi. Na ten obiekt wyznacza ſię tymczaſem Funduſz od 4. Millionòw; Kommiſſarze z Grona Deputowanych wyznaczeni, obiadą granice, dopilnuią uſkutecznienia Dekretu ninieyſzego, y wybieranie Podatkòw ułatwią.

Dopiero Xiądz *Gobel*, Konſtytucyiny Biſkup *Paryſki* donioſł Xiążęcia Biſkupa *Bazyleyſkiego* o to, iż przeciwko wyraźnym z *Francyą* Traktatom, pozwolił w Posseſsyą obiąć Territorium Rezydencyonalnego ſwego Miaſta *Brundrut*, obcemu *Auſtryackiemu* Woyſku, ktòre Woyſko może być do attakowania *Francyi* przeznaczone. Domagał ſię więc, ażeby zanieſiono do rzeczonego Xiążęcia Biſkupa rekwizycyą, o dokładne pełnienie Traktatòw z *Francyą* zawartych, podług ktòrych, żadne Woyſka obce na Territorium Xiążęcia być nie powinne.

Naoſtatku, Pan *Duverrier* uczynił Raport o ſpoſobie, iak od Xiążęcia *de Condé* w *Koblenz* przyięty zoſtał, tudzież o przykrościach, ktòrych za granicą od niektòrych Officerów *Francuſkich* doznał, oraz y o ſwym areſzcie wytrzymanym w *Luxemburgu* przez dni 29. *Zgromadzenie* uchwaliło: ażeby dokładnieyſzą ieſzcze o tym wſzyſtkim Jnformacyą złożył przed Deputacyą Dyplomatyczną.

Na Seſſyi d. 23. dekretowano: *Miniſter Kraiowych Jntereſſow* ma na-

Numer 67.

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W SOBOTĘ DNIA 20. SIERPNIA ROKU 1791.

Z Warszawy dnia 20. Sierpnia. Kommissya Cywilno-Woyskowa Ziemi *Gostyńskiey*, pisała List do Nayiaś: Pana, oświadczaiąc swą wdzięczność, że w przeciągu Monarchy tego Panowania, tyle zalicza Oyczyzna Nasza pożytecznych Urządzeń, względem Skarbu, Woyska y Sprawiedliwości; co wszystko dzień 3. Maia, przez Nową Ustawę Formy Rządu utwierdził y zabeśpieczył.

Kommissya także Cywilno-Woyskowa Wodztwa *Lubelskiego*, pisała List do N. Pana z tegoż powodu; dziękuiąc oraz za świeżo wydany Uniwersał, maiący za cel zabieżenie wszelkim okazyom nadwerężyć mogącym Spokoyność Publiczną y Dobro powszechne.

Z Paryża d. 29. Lipca. Na Sessyi dnia 28. doniesiono, że *in Publico* ukazuie się wielka liczba fałszywych Assygnatòw od 2,000. 1,000. 500. 300. y 200. *Liwrow*. Assygnaty zaś fałszywe od 2,000. *Liwrow*, są naybarziey rozmnożone, y lękaią się, ażeby Kredyt prawdziwych Assygnatòw przez to nie upadał. Uchwalono więc, ażeby Osoby wszystkie, ktòrym dostaną się fałszywe Assygnaty, udały się razem z temi, od ktòrych takież Assygnaty wezmą, do Publicznego Kommissarza, dla złożenia tam zeznania swego.

JP. *de Verac*, nayduiący się w Charakterze Posła *Francuskiego* w *Szwaycaryi*, złożył Urząd Poselstwa swego, y naiął dla siebie Dom w Mieście *Solodurum* (*Soleure.*)

Krol *Szwedzki* wszystkich Officeròw *Szwedzkich*, ktòrzy zostawali w służbie *Francuskiey*, przywołał nazad.

Przed kilką dniami mòwiono tu, iakoby Deputacya Dyplomatyczna umocowała Kawalera *de Coigny*, wielkiego Przyiaciela Ludu, dla udania się do naszych Xiążąt za granicą, y nakłonienia ich do powrotu nazad do *Francyi*, obiecuiąc im, to iest obudwu Braciom Krola Jmci, że długi ich spłacone y pensye powiększone będą; Xią-

żęciu zaś *de Condé* obiecano 600,000. *Liwrow* rocznego dochodu. Dodaią ieſzcze, iakoby y tę obietnicę przyłączono, iż wiele Artykułów w Konſtytucyi odmienią, y Królowi dadzą moc obſzernieyſzą. Mimo tey pogłoſki rozniesioney, Kawaler *de Coigny* iednak ieſzcze nie wyiechał, y podobno, iak ſię zanoſi na to, nie wyiedzie, zwłaſzcza, iż wſpomnieni owi Xiążęta, nie pierwiey chcą powrócić do Kraiu nazad, dopóki Królowi zupełna iego Powaga, Szlachcie zaś y Duchowieńſtwu Prawa ich, nie zoſtaną przywrócone. Przytym obiecuią oni ſobie, że Mocarſtwa Zagraniczne przyłożą ſię do uſkutecznienia tego. Hrabia *d'Artois* miał napisać mocny Liſt do *Narodowego Zgrom:* ale go ieſzcze nie czytano.

Zawczora Pan *de Montmorin* otrzymał Kuryera z *Niemiec,* poczym natychmiaſt Deputacya Dyplomatyczna była zgromadzona. Już teraz żadney prawie wątpliwości zdaie ſię niepodpadać to mniemanie, że naſtąpi Koalicya rozmaitych Mocarſtw obcych za ſtroną Króla, y chodzi tu po ręku Liſt pewnego Generała z *Koblenz* datowany dnia 22. tego Mieſiąca, treści naſtępuiącey: „ Złączenie ſię przeciwko *Francyi* iuż ieſt zawarte. Y *Szwaycarowie* przyſtąpią do tego złączenia ſię. *Monſieur* (Brat Królewſki) mówił do mnie wczora wieczór, iż pomyślne wiadomości odebrał z *Anglii.* Król *Hiſzpańſki* donioſł, iż Woyſka iego Marsz rozpoczną. Hrabia *d'Artois* dziś lub iutro będzie nominował ſwoich Adiutantów. My formować ſię będziemy na Szwadrony, *Monſieur* nominowany będzie na Generał-Leytnanta lub Regenta Pańſtwa. Powſzechny Manifeſt, niebawiąc zoſtanie ogłoſzony. „

(O Związku Mocarſtw *Europeyſkieb* za Królem *Francuſkim* przeciwko Iego zbuntowanym poddanym, Publiczne wiadomości coraz barziey ogłaſzaią. Tymczaſem pewne Piſmo tym Nowinom nie wierząc, mówi: *Temi baśniami bawią ſię Dzieci y Starcy.* Atoli z tegoż ſamego Pisma znać, że ſą y między *Dziećmi* tacy, którzy te Nowiny za *baśnie* maią.)

Piſmo Aryſtokratyczne pod tytułem: *Dziennik Dworu y Miaſta,* umieściło wypis iednego Liſtu piſanego, iak głoſzą, od iedney ukoronowaney głowy do Króla *Szwedzkiego,* gdzie ſą te wyrazy: „ Wierz mi Waſza Królewſka Mość, że wſzyſtkie Jego uczucia za nieſzczęśliwym *Ludwikiem XVI.* dzielę ſercem iaknaytkliwſzym. Wylałam z Waſzą Królewſką Mością łzy nad nieſzczęściem Monarchy tego, ale mam nadzieię, że wylane łzy naſze, nie próżno wylanemi zoſtaną. Rezolucya, którą Waſza Królewſka Mość wziąłeś przedſię, godna ieſt odwagi Jego y Naſtępcy *Guſtawa Wazy*..... Co ſię też Waſzey Królewſkiey Mości zdaie o Malignie tey ſtraſzliwey, która tak wielu *Francuzom* głowy zawraca teraz! Ja przypominam ſobie, że *Wolter* w ſwoim kiedyś do mnie Liście to wyraził: *Skłaniam ſię niekiedy do tego rozumienia, że ten Wolności ſto-*

„ *pień, ktorego my we Francyi używamy, ieſt właściwie taki, iakiego*
„ *nam potrzeba. Biada nam, gdybyśmy kiedy do głowy mieli przypuścić*
„ *myśl ſtánia ſię Wolnemi na wzor Ateńczykow lub Anglikow*..... Dzień
„ ten, w ktorym ſię dowiem, że *Ludwik* Zwycięzca, Nieprzyiacio-
„ łom ſwym odpuścił, będzie w liczbie dni życia moiego nayſzczę-
„ śliwſzych umieſzczony. „

Krol w Niewoli ſwoiey nieco więcey ma wolności teraz, aniżeli dawniey, ponieważ pozwalaią mu widzieć ſię z temi Oſobami, ktore mieć pragnie. Głoszą, że P. *la Fayette* proponował Monarſze, ażeby, albo do *Fontainebleau*, albo do *St: Cloud* poiechał; ale Krol mu odpowiedział: że niewyiedzie z *Thuilleries*, aż mu wolno będzie do *Varennes*, albo do *Montmedy* iechać. Nazaiutrz P. *la Fayette* Krolowi proponował, ażeby przecież w Ogrodzie *Thuilleries* przechadzki zażywał; lecz Monarcha mu odpowiedział: ażeby Go w ſpokoyności zoſtawił.

Z Akwiſgranu d. 28. Lipca. (Z Gazety *Courier du Bas-Rhin*) Hrabia *de Merci d'Argenteau* y Generał *de Brown*, ułożywſzy ſobie zatrzymać ſię y przebyć część lata w *Spaa*, nieſpodziewanie teraz do *Bruxelli* nazad powrocili. Rozumieią, że ten powrot ściąga ſię do Obrotow Woiennych względem wſparcia wtargnienia Emigrantow *Francuſkich* do *Francyi*. Krol *Szwedzki* obiecał wkrotce znowu powrocić na czele 16,000. *Szwedow*, dla złączenia ſię z Armią, maiącą maſzerować przeciwko *Francuſkim* Buntownikom. Dniem przed ſwoim ztąd odiazdem, rzeczony Krol Jmć *Szwedzki* wyprawił Pana *de Ferſen* (ktory miał dopomodz do zaſłonienia ucieczki do *Montmedy* Krola *Francuſkiego*) do *Wiednia*. (Nie ręczemy za pewność tey Nowiny.)

Z Wiednia dnia 30. Lipca. Poſłowi *Francuſkiemu*, Margrafowi *de Noailles* oznaymiono iuż, że odtąd, dopoki Krol *Francuſki* na zupełną wolność niebędzie wypuſzczony, nie może być za Poſła *Francuſkiego* uznany, a zatym w rzeczonym Charakterze nie może nawet u Dworu prezentować ſię nadal. Niezadługo ſurowſzych ieſzcze ſpodziewaćſię trzeba Deklaracyi, i iak głoſzą, 10,000. Zołnierzy w *Czechach*, maią iuż rozkaz trzymania ſię w gotowości do Marszu.

W Niedzielę przeſzłą, gdy cała Familia Ceſarſka w Ogrodzie *Prater* przechadzką zabawiała ſię, Pułkownik także *de Biſchoffswerder* Adiutant Krola *Pruſkiego* miał honor rozmawiania z Ceſarſtwem Jchmościami. Nie bez fundamentu dorozumiewamy ſię tu, iż Negocyacye względem ściślеyſzego związania ſię z *Pruſami*, znacznie iuż daleko zaſzły, y że o zupełnym zgodzeniu ſię tych dwoch Dworow, wątpić zgoła nie należy,

Z Paryża d. 29. Lip: W wielu Publicznych Pismach czytamy tę Nowinę: *Zgromadzeniu Farmazonów grożą powszechnym zniesieniem we wszystkich Kraiach Katolickich. Papież tym końcem udał się iuż do wszystkich Panuiących, z Stolicą Apostolską złączonych; zostaie tylko promulgowanie Bulli Papieskiey, która, iak twierdzą, iest gotowa.*

Jeden z Buntowniczych tuteyszych Demokratów, z Professyi Jubiler, nazwiskiem *Pouvant,* maiący Żonę y czworo małych dziatek, dnia 24. tego Miesiąca, w łeb sobie strzelił, zostawiwszy na piśmie te słowa: *Przysiągłem żyć y umierać za Wolność. Wolność iuż iest zgubiona; ia też umieram.* Jeżeli wszyscy sprzysięgli przeciwko swemu Królowi Buntownicy, Przysięgę swą tak będą wykonywali, oszczędzą proch y pracę Zagranicznym przybyć maiącym dla poskromienia *Francuskiego* Buntu Żołnierzom.

Przy dzisieyszey Gazecie rozdaie się *Addytament,* zawieraiący koniec Konstytucyi o *Kommissyi Policyi,* y początek Konstytucyi o *Miastach.*

Doniesienia z Warszawy dnia 20. Sierpnia Roku 1791.

Zegarek maleńki z repetycyą, ciemna Emalia, we śrzodku rozyczka z drobnych dyamencików, w około zegarka równie drobne, łańcużek złoty z amatylem y takiż kluczyk, zgubiony iest w *Łazienkach* Królewskich. Ktoby wspomniony Zegarek znalazł, niech się uda do JP. *Alexandrowicza* Woiewody *Podlaskiego* Marszałka Dworu JKMci, rezyduiącego w Zamku, a odbierze należnego nadgrody Czerw: Zło: 3.

W Sklepach Księgarzów tuteyszych PP. *Grölla* w Marywilu, *Szczepańskiego* w *Nowomieyskiey Bramie* Walentego *Nawarskiego* w *Starym Mieście* na *S. Jańskiey Ulicy* znayduie się: (1) Xięga pod tyt: *Błędy Woltera* z dodanym *życiem iego* ciekawym, zalecona do czytania przez Oyca S. *Klemensa XIII.* Papieża. (2) Spowiedź *Woltera* w Krakowie 1779. (3) Wiadomości Historyczno-Krytyczne o życiu *Woltera* y innych Filozofow w Warszawie 1780. (4) Wiadomości Historyczno-Krytyczne o życiu y pismach 33. Filozofów naszego Wieku w Krakowie 1785. (5) Wyrocznia nowych Filozofow dla obiaśnienia Dzieł P. *de Voltaire* w Warszawie 1782 Roku.

Dnia 9. tego Miesiąca; ukradziono pewney Osobie z Kommody w kilku kawałach sztukę materyi bogatey na Ornaty kupioney łokci 12. y coś zawieraiącey: Dno tey materyi perłowe, na którym są kolumny złote, między kwiatami zielonemi y pąsowemi, oraz różnego kształtu figury. Komuby ta materya była przedawana, szczególnie do Kościoła służąca, niech raczy napisać, lub dać znać do JX. *Haiewskiego* Rektora Szkół Akademickich Warszaw: za co odbierze nadgrody Czerw: Zło: 10.

Sąd Kommissarski Konkursowy Reskryptem JKMci do rozsądzenia Sprawy Starozakon: *Lewka Mendlowicza* Kupca *Wyszogrodz:* z iego Kredytorami y Dłużnikami oznaczony, rozpocząwszy Dzieło swoie w *Wyszogrodzie,* po uznanym Dosyćuczynieniu z strony tegoż Starozakonnego *Lewka Mendlowicza* z punkcie złączonych Innotelcensyi, y wydanych zapozwów, końcem dostatecznego Inwentarza maiątku onegoż spisania, y dokumentów, oraz Towarów do tegoż maiątku sciągaiączch się komportowania, Kredytorów zaś y Dłużników zupełnego przez Gazety Publiczne uwiadomienia, Dzieło swoie do dnia 29. tego Mca odwołać rozkazał. Na ktory termin, iżby tak Kredytorowie y Dłużnicy stawali, obwieszczaią się.

Licytacya Pałacyku y Dworku JP. *Dzierzbickiego* Starosty *Wartel:* przy Ulicach *Marszałkowska, Złota y Zielna,* pod Nrmi 1384. 1385. y 1426. narożnie sytuowanych, z mocy Rezolucyi tak Sądów JKMci iako y Urzędu Juryzdykcyi *Kapitulney* Gruntów Szpitala S. *Ducha,* oraz nastąpioney prorogacyi, w mieyscu Sądowym d. 26. tego Mca po południu o godzinie 3. odprawiać się będzie. Życzący sobie kupić, może wcześniey swą offeroncyą w Kancellaryi teyże Juryzdykcyi zapisać y terminu Licytacyi attentować powinien.

Licytacya Dworku Sł: *Pawłowskiego* na *Lesznie* pod Nrem 676. sytuowanego, z mocy Dekretu Urzędu Radzieckiego *Leszczyńskiego* z kilkakrotney prorogacyi, ostatecznie odprawiać się będzie w Ratuszu *Leszczyńskim* dnia 27. tego Mca o godz: 5. po południu. Życzący sobie tego Dworku nabyć, może wcześniey offerencyą swoią zapisac w Kancellaryi Leszczyńskiey.

tychmiast uskutecznić ów Dekret nakazuiący Sekwestrowanie Dóbr Xiążęcia *de Condé*, y w przeciągu trzech dni, o dopełnieniu zupełnym rzeczonego Dekretu doniesie *Zgromadzeniu.* Potym na przełożenie Xiędza *Gobel*, wniesione na wczorayszey Sessyi, a poparte na dzisieyszey, stanął Dekret: *że Negocyator do Xiążęcia Biskupa Bazyleyskiego posłany będzie z rekwizycyą o dochowanie Traktatu, tudzież, ażeby niektóre Woyska rozpoczęły Marsz ku granicy Brundrut.* Na tęż Sessyą przybywszy Pan *Bailly* z dwoma Urzędnikami Municypalnemi doniósł: iż Urząd Mieyski zatrudnia się właśnie dokładnym spisaniem wszystkich Osób Kraiowych y Obcych w *Paryżu* bawiących się.

Na Sessyi dnia 24. uchwalono niektóre Punkta względem karności Woyskowey, y względem Officerów.

Z Awenionu donoszą, że *Francuskie* Woysko, które teraz gdzieindziey iest potrzebne, wyciągnięto iuż z *Awenionskiego Territorium.* Mieszkańcy *Awenionscy* chcą wotować, czy maią zostać pod Rządem *Papieskim*, czyli też złączyć się z *Francyą*? Wiadomy *Jourdan* iuż im zapowiedział, że wszyscy, którzy swe kreski dadzą za *Papieżem*, do Sklepów Kościelnych wrzuconemi zostaną.

Z Paryża d. 29. Lip: Na Sessyi *Narodowego Zgroma:* dnia 25. wyznaczono Pensye dla Officyalistów niegdy przy Publicznych Arędach, Dzierżawach &c: w miarę ich usług; nayw iększa iednak Pensya, nie przeniesie Summy od 2,000. *Liwr:* Dopiero uchwalono dalsze Artykuły o przywróceniu karności przy Woysku. Wszelkie przewinienia przed Publikacyą Dekretu ninieyszego przy Woysku zaszłe, maią być zapomniane y przebaczone; lecz napotym, wszelki nieład, y każda Insubordynacya, zostaną według surowości Praw Woyskowych ukarane.

Na Sessyi d. 26. uchwalono ważny Dekret złożony z 30. Artykułów o *Rekwizycyi y Użyciu Publiczney Mocy w Kraiu wewnątrz.* Wstęp do tego Dekretu iest następuiący: „ Widząc *Zgromadzenie Narodowe*, że Wolność iedynie y szczególnie zależy na działaniu tego, co drugiemu szkodliwe nie iest, y na podległości Prawu; że Obywatel każdy, na mocy Prawa zapozwany lub imany, natychmiast powinien być posłuszny, a czyniąc odpór, staie się kary godnym; że Własność każdemu Właścicielowi daie Prawo święte y nienaruszalne; że nakoniec, zaręczenie Praw Człowieka y Obywatela, koniecznie wymaga Publiczney mocy, toż *Zgromadzenie* więc uchwala względem Użycia tey Publiczney Mocy w Kraiu wewnątrz, następuiące Artykuły, których treść tu kładniemy: (1) Zbroyna siła Narodowa, ma aresztować wszystkich żebraków, y włócęgów, złodzieiów, łotrów, buntowników &c. (2) Obywatele wszy-

ſcy powinni przytym dzielną dawać pomoc. (3) W potrzebnym razie, powinne pomagać y Woyſka Liniowe, iednakże za poprzednią tylko rekwizycyą *Prokuratora Publicznego*; w powſzechności zaś, żaden Wydział Woyſka Liniowego, bez poprzednie odebraney Rekwizycyi należytey, w Kraiu wewnątrz, Mocy użyć nie ma. (4) Gwardye Narodowe z innego Departamentu nie mogą być rekwirowane, chyba za wyraźnym rozkazem *Prawodawczego Korpuſu*, ſankcyonowanym od Krola. (5) Moc Oręża w trzech iedynie przypadkach ma być zażyta od tych, którym użycie Publiczney mocy zoſtało powierzone, to ieſt w przypadku gwałtu dzieiącego ſię przeciwko ſamymże Exekwuiącym Moc Publiczną; gdyby oni Territorium y Stanowiſka ſwego inaczey nie mogli bronić; kiedy na to umocowani ſą od Cywilnego Urzędnika, który przy wſzczętym rozruchu powinien wprzód w głos zawołać: *Poſłuſzeńſtwo dla Prawa! Będą ſtrzelać! Obywatele dobrzy niech ſię odſuną!* Ponowiwſzy te wołania potrzykroć, gdyby choć tylko 15. ludzi ſkupionych trzymało ſię ieſzcze razem, wtedy ſtrzelać maią do nich. (6) Gdyby w Departamencie iakim wſzczynały ſię rozruchy, nie mogące być przez całą MocDepartamentu uśmieżone, wtedy Król pod odpowiedzią ſwych Miniſtrów, potrzebne wyda rozkazy ku przywróceniu ſpokoyności; wſzakże zaraz każe oznaymić o tym *Władzy Prawodawczey*. Gdyby zaś Korpus Prawodawcze niebyło wtedy zgromadzone, na ówczas Król rozkazy ſwe wymieni w Proklamacyi, która zwoła razem *Prawodawſtwo* na czas przeznaczony &c. Dopiero ieden z Sekretarzów zapraszał Oſoby wchodzące do Deputacyi *Konſtytucyiney* y *Rewizyiney* na zgromadzenie ſię tego wieczora na ſłuchanie czytania *Zaſad Konſtytucyinych* (*Magna Charta.*)

Na Seſſyi dnia 27. podano Propozycyą, ażeby Skarb Publiczny wyliczał Podſkarbiemu Hrabiego *d'Artois* cotydzień 42,000. *Liwrow* dla ſpłacenia Długów tegoż Hrabiego. Propozycyą tę, odeſłano do Deputacyi Likwidacyiney, zatrudniaiącey ſię teraz Prawidłami za ſtroną Wierzycielów tych *Francuzow*, którzy z Kraiu wyſzli. Dopiero dekretowano, ażeby wſzyſcy Obywatele w *Paryżu*, deklaracyą czynili przed Urzędem Municypalnym, którzy Cudzoziemcy, albo którzy *Francuzi* ordynaryinie nie mieſzkaiący w *Paryżu*, teraz mieſzkaią przy nich. Jeżeliby tego nie czynili; wtedy karze pieniężney podlegać maią. *Miniſter Morſki* doniosł, że nominowani od niego Kommiſſarze, dla zawiezienia Dekretów Koloniom naſzym, niechcą tam iechać, przeto innych muſiał nominować.

ADDYTAMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY

Dnia 20. Sierpnia. R. 1791

Reſzta Konſtytucyi O Kommiſsyi Policyi.

XV. *Sądowość ſzczególna w Mieście Warſzawie Rezydencyonalnym Nas Króla dla Poſseſsyonatow Stanu Szlacheckiego y Cudzoziemcow.* 1mo. Marszałka Prezyduiącego w Kommiſſyi Policyi obowiązkiem będzie, ułatwiać ſpoſobem ugody wſzelkie Sprawy ſtosowne do iego Urzędu, z którenu Strony do niego po ugodę udadzą ſię. Sprawy zaś nie kryminalne wynikaiące z Prawa Narodow, względem Osób y Domów Miniſtrów Zagranicznych, decyzyą ſwoią kończyć będzie.

2do. W pretenſyach Mieſzczan do Szlachty y Cudzoziemcow odtąd o komorne y zapłaty Rzemieślnikom, takowe Sprawy ſtosownie do Prawa o Miaſtach w Sądach Mieyſkich *præcisâ appellatione* odſądzone będą.

3tio, Sprawy uczynkowe między Poſſeſſyonatami Stanu Szlacheckiego, lub od Mieszczan przeciwko Poſſeſſyonatom Stanu Szlacheckiego nieoſiadłym w Mieście Warſzawie podięte, gdy nie przeydą trzech tyſięcy Grzywien kary, y ſześciu Niedziel wieży, w Sądach Ziemiańſkich oſtatecznie y *præcisâ appellatione* odsądzone będą, a takowe kary nigdy na Sąd, ale zawsze na Stronę pokrzywdzoną przyznane być maią.

XVI. *Sąd nadzwyczayny kryminalny dla Miaſta Warſzawy Rezydencyonalnego Nas Krola.* 1mo. W przypadkach ſpraw uczynkowych przewyżſzaiących dopiero wymienione kary z Appellacyi od Sądu Ziemiańſkiego przychodzących. 2do. Dobycia broni lub uderzenia kogo na Dworze, albo w obecności Krola. 3tio. Dobycia broni na Senatora, albo Poſła, lub uderzenia onych w czaſie Seymu. 4to. W przypadkach znacznieyszych wynikaiących z Prawa Narodow względem Oſob y Domów Miniſtrow Zagranicznych. 5to. W każdey ſprawie kryminalney w Mieście Rezydencyonalnym naſzym Warſzawie, lub w tym Mieście, gdzie Seym agitować ſię będzie, między Oſobami iakieykolwiek bądź kondycyi, lub Narodu zdarzoney, gdy takowe przypadki y ſprawy w Sądach Pierwszey Inſtancyi Ziemiańſkich lub Mieyſkich odeydą, uſtanawiamy appellacyą do Sądu kryminalnego oſtatecznego w naſtępuiący ſposób złożonego: Obwinionemu podana będzie przez Prezyduiącego w Kommiſſyi Policyi Liſta wſzyſtkich przytomnych Kommiſſarzy w Kommiſſyach Edukacyi, Policyi, Woyſka, Skarbu y Aſſeſſoryi zaſiadaiących. Z tych obwiniony wybierze podług upodobania ſwego dwanaście Osob, które maiąc na czele Prezyduiącego w Kommiſſyi Policyi w komplecie naymniey z dziewięciu Oſob *in toto* złożonym, Sprawę obwinionego według Praw Kraiowych *in Codice Criminali* ſpiſanych, oſtatecznie rozſądzą. Dla czego Piſarz tego Sądu nadzwyczaynego zaſiadaiący *cum voce conſultiva* do takowych Spraw oſobne Protokuły utrzymywać ma.

Waruie ſię, iż w czaſie alternaty Seymu w Litwie przypadaiącego, Kommiſſya Policyi tamże agitować ſię ma, y Marſzałek Litewſki zaſiadaiący w Policyi w tymże *Biennium* pierwszy przed Koronnemi do Prezydencyi będzie.

Oſoby wybrane za Kommiſsarzow do Kommiſsyi Policyi Dnia Dwudzieſtego oſmego Czerwca Tyſiąc Siedmſet Dziewięćdzieſiąt Pierwſzego Roku. (Z SENATU *Z Prowincyi Małopolſkiey.*) W. Dembowſki Kaſztelan Czechowſki (*Z Prowincyi Wiel: Xięſtwa Litt:*) W. Szczyt Kaſztelan Brzeſ Litewſki. (*Z Prowincyi Wielkopolſkiey*) W. Lipſki Kaſztelan Łęczycki (Z STANU RYCERSKIEGO *Z Prowincyi Małopolſkiey*) UUr: Alexander Potocki, Marcin Badeni Szambelan J. K. Mci. (*Z Prowincyi W. Xięſtwa Litt;*) UUr: Szwykowſki ex Piſarz Skarbu W. X. Litt: Proſzyńſki ex Piſarz Trybunału W. X. Litt: (*Z Prowincyi Wielkopolſkiey*) UUr: Karol Wodzyńſki Staroſta Nurſki, Ignacy Zapolſki. (KONIEC.)

Następuie teraz Nowa Konstytucya względem Miast Wolnych tak w Koronie, iako y w W. X. *Litt*: w następuiących słowach:

Urządzenie wewnętrzne Miast Wolnych Rzeczypospolitey w Koronie y w Wielkim Xięstwie Litewskim.

I. *Skład Ludu Mieyskiego.* 1. Lud Mieyski każdego Miasta Wolnego składać się będzie z tych Mieszkańców Miasta, którzy przyięli Prawo Mieyskie, y zapisani są w Xięgę Mieszczan.

2. Ta Xięga ma być dwoiaka: iedna dla samych Possessyonatow, druga dla nieposessyonatow.

3. Xięga Mieszczan Possessyonatow ma być uformowana na wzór Xiąg Ziemiańskich, w którą zapisani być maią wszyscy Dziedzice, ich Synowie letni, Bracia nie dzielni, Zastawnicy y Dożywotnicy Chrześcianie, którzy w przeciągu trzech Miesięcy od daty nabycia Possessyi, Prawo Mieyskie przyiąć y w tę Xięgę wpisać się obowiązani będą; tudzież *Przychodnie* z Zagranicy, przynoszący z sobą warsztaty, lub kapitały; a ktòryby z Possessyonatow nie wpisał się w Xięgę Possessyonatòw Mieyskich, ten Prerogatyw tymże Obywatelom służących używać nie będzie; Iuryzdykcyi iednak Mieyskiey z Possessyi, podług Prawa, podlegać ma.

4. Xięga Mieszczan niepossessyonatow zamykać w sobie powinna każdego Mieszkańca Miasta bawiącego się w nim handlem, rzemiosłem, lub iakąkolwiek mieyscową Professyą, albo służbą Mieyską publiczną. Do tych Xiąg sami tylko Ludzie wolni, z *Prawa* nikomu nie podlegli wpisani być maią.

5. Rozległość Miasta rozumieć się ma do ostatniego domu, kończącego Przedmieście, lub ulicę, w całym okręgu.

II. *Zgromadzenie Ludu Mieyskiego.* 1. Lud Mieyski zgromadzać się będzie na Ratusz, w czasach niżey przepisanych; a gdyby nie było Ratusza, lub go iaki zniszczył przypadek: wtedy Magistrat oznaczy mieysce przyzwoite na zgromadzenie ludu, dopóki nie stanie Ratusz.

2. Każdy z Ludu Mieyskiego, rownych Praw y swobod wolności używać będzie, lecz na zgromadzeniach ci tylko mieysce y głos mieć będą, którzy w Xiędze Possessyonatów zapisani zostaną.

3. Ci iednak Possessyonaci mieysca i głosu mieć niebędą: 1. Ktòrzy nie skończyli lat 18. wieku swego. 2. Którzy oddali pod rozbior Wierzycielom swóy maiątek. 3. Którzy są pod Kondemnatą, lub *Crimine notati*. 4. Którzy są w aktualney służbie Woyskowey.

4. Miasta od kilkudziesiąt, aż do 500. kilkudziesiąt Possessyonatów maiące, składać będą tylko iedno Zgromadzenie. Maiące zaś od 600. aż do 1000. Possessyonatów, dzielić się będą na dwa Zgromadzenia: od 1000. aż do 1500. dzielić się będą na trzy Zgromadzenia, i tak daley powiększaiąc się nową liczbą 500. Possessyonatów, rozdzielać się będą na więcey Zgromadzeń, tak dalece: żeby w iednym Zgromadzeniu nie było mniey nad 500. ani więcey nad 500. kilkadziesiąt Possessyonatów.

5. Każda część Miasta składaiąca osobne Zgromadzenie, nazywać się będzie Cyrkułem, y znaczyć w ogòle Miast wszystkich tyle, ile znaczy iedno w szczególności Miasto Cyrkułow nie maiące: względem zaś ogółu tego Miasta, ktòrego iest częścią, znaczyć będzie część iego nieoddzielną, iedno ciało składaiącą.

6. Każdy Cyrkuł, oraz Miasto maiące tylko iedno Zgromadzenie, dzielić się będzie na *Dozory*. A każdy Dozor nie może mieć mniey nad 100. ani więcey, nad 200. Possessyonatow.

III. *Zgromadzenia y Elekcye.* Pierwszym celem Zgromadzeń Ludu w Miastach y Wydziałach, są Elekcye, iedne *Mieyscowe*, drugie *Wydziałowe*.

IV. *Zgromadzenia y Elekcye Mieyscowe.* 1. Elekcye *Mieyscowe* będą dwoiakie, iedne Elekcye Mieyscowe *szczególne*; a te odprawiać się będą w Miastach nie maiących Cyrkulow, oraz w każdym Cyrkule Mieyskim; drugie Elekcye Mieyscowe *ogólne*; a te być nie mogą, tylko w Miastach, które się dzielą na Cyrkuły.

2. Na Elekcye Mieyscowe *szczególne* w Mieście nie maiącym Cyrkułow, Obywatele w Mieyskiey Xiędze Possessyonatow zapisani Zgromadzać się y wybierać będą. 1. Jednego Dyrektora y czterech Assessorow do porządku Zgromadzenia na czas Elekcyi. 2. Jednego Woyta y czterech Radnych do Magistratu. 3. Jednego Burmistrza y czterech Sędziow do

Sądu Mieyſcowego. 4. Czterech Ławnikow. 5. Jednego Kaſſyera. 6. Nakoniec Deputatow na Zgromadzenie Wydziałowe w liczbie niżey przepiſaney.

5. Na Elekcye Mieyſcowe *ſzczególne* w Miaſtach podzielonych na Cyrkuły, każdego Cyrkułu z osobna Obywatele w Mieyſkiey Xiędze Poſſeſſyonatow zapiſani zgromadzać ſię y obierać będą u ſiebie. 1. Jednego Dyrektora y czterech Aſſeſſorow do porządku Zgromadzenia na czas Elekcyi. 2. Jednego Woyta y ſześciu Ławnikow. 3. Jednego Burmiſtrza y czterech Sędziew do Sądu Mieyſcowego Cyrkularnego. 4. Piętnaſtu Gminnych, a to iedynie tylko na naſtępuiące Zgromadzenie Mieyſcowe *ogólne*. 5. Nakoniec Deputatow na Zgromadzenie Wydziałowe, w liczbie niżey przepisaney.

4. Na Elekcye Mieyſcowe *ogólne* w Miaſtach, które ſię dzielą na Cyrkuły, Gminni obrani w Cyrkułach, zgromadzać ſię będą do głównego w Mieście Ratuſza, y obiorą: 1. Dyrektora y czterech Aſſeſſorow, do porządku Zgromadzenia ſwego na czas Elekcyi, a to z pośrzod ſiebie. 2. Jednego Prezydenta y iednego Vice Prezydenta. 3. Radnych do Magiſtratu w liczbie iaka przypadnie, licząc po trzech, względem każdego Cyrkułu, w Miaſtach maiących naywięcey trzy Cyrkuły; po dwóch zaś w Miaſtach, które maią więcey iak trzy Cyrkuły. 4. Jednego Kaſsyera.

5. Wſzyſtkie Elekcye Mieyſcowe *ſzczególne*, odprawiać ſię będą co dwa lata w dniu 7. Kwietnia; Elekcye zaś Mieyſcowe *ogólne*, co dwa lata w dniu 14. Kwietnia: do czego Rokiem Normalnym będzie Rok Seymowy Ordynaryiny.

V. *Zgromadzenia y Elekcya Wydziałowe*. 1. Zgromadzenie Wydziałowe ſkładać ſię będzie z Deputatow obranych na Elekcyach ſzczególnych Miaſt Cyrkułow nie maiących, oraz Cyrkułow Mieyſkich.

2. Na tych Zgromadzeniach Wydziałowych Miaſto nie maiące 100. Poſſeſſyonatow, będzie mieć tylko iednego Deputata: Miaſto maiące od 100. aż do 300. Poſseſsyonatow, mieć będzie dwóch Deputatow: Miaſto, lub Cyrkuł, maiące od 300. aż do 600. Poſseſsyonatow, mieć będzie trzech Deputatow.

3. Gdyby ktore Miaſto do tey wielkosci przyſzło, żeby więcey nad 9. ſkładało Cyrkułow; tedy za przybyciem 10go Cyrkułu, ſtraci po iednym Deputacie z każdego Cyrkułu; za przybyciem 11go Cyrkułu; ſtraci do dwóch Deputatow; po czym, choćby więcey Cyrkułow przybywało, każdy z nich nie może mieć więcey, iak iednego Deputata.

4. Takowi Deputaci od Miaſt y Cyrkułow, ſwego *reſpective* Wydziału, zbierać ſię będą na Głowny Ratuſz Miaſta, na Miaſto Appellacyine temuż Wydziałowi Prawem oznaczonego.

5. Tak zgromadzeni Deputaci obierać będą: 1. Jednego Dyrektora y czterech Aſseſsorow, do porządku Zgromadzenia Wydziałowego z pomiędzy ſiebie. 2. Jednego Plenipotenta Wydziałowego na Seym. 3. Pięciu Sędziow Appellacyinych, y tyleż zaſtępców tychże. 4. Tyle Kommiſsarzow Miaſt do Kommiſsyow Woiewodzkich, lub Powiatowych, ile ieſt tychże Kommiſsyow w obrębie iednego Wydziału, wybieraiąc po trzech Kommiſsarzow do każdey Kommiſsyi, z Miaſt w obrębie Kommiſsyi leżących.

6. Elekcye Wydziałowe odprawiać ſię będą co dwa lata w dniu dziewiątym Maia w Roku Seymowym Ordynaryinym.

VI. *Prawidła powſzechne wſzyſtkim Zgromadzeniom y Elekcyom*. 1. Każda Elekcya odprawiać ſię ma w dzień wyznaczony, z mocy Prawa tego, za uderzeniem w Dzwon Ratuſzny, o godzinie ośmey ranney.

2. Na każdym Zgromadzeniu przed obraniem Dyrektora, y Aſseſsorow, do porządku Zgromadzenia, zagaiać y prezydować będzie pierwſzy z porządku Urzędnik Mieyſki przytomny, ieżli ſam Kandydatem nie ieſt.

3. Na każdym Zgromadzeniu Wydziałowym Deputatow, a mieyſcowym ogólnym Gminnych, zagaiać y prezydować będzie pierwſzy Deputat, lub Gminny, tego Miaſta, lub Cyrkułu, w którego Ratuſzu odprawiać ſię będzie to Zgromadzenie.

4. Zagaiaiący Zgromadzenie, zacznie Seſsyą od przeczytania Prawa tego: Poczym ieżli Zgromadzenie będzie Wydziałowe, albo Mieyſcowe ogólne, wtedy każdy Deputat na Zgromadzenie Wydziałowe, a każdy Gminny na Zgromadzenie Mieyſcowe ogólne, złożą u Prezyduiącego dowody Elekcyi ſwoiey. Daley czytany będzie regeſtr Kandydatow, którzy podawać ſię powinni na piśmie w Kancellaryi ſwego Miaſta Cyrkułu, lub Wydziału, albo też przed zagaiaiącym; Deputaci Kandydatami być nie mogą, aż po ſkończeniu tey funkcyi.

5. Gdyby kto zadawał którému z składaiących Zgromadzenie, albo z Kandydatow, że *activitatem* mieć nie może, na tenczas 4. naypierwsze z porządku Zgromadzenia Osoby, zasiądą z Prezyduiącym, y te zarzuty przez kreski sekretne rozwiążą.

6. Potym Zgromadzenie obierze Dyrektora y Assessorow, sposobem do Elekcyi Marszałka y Assessorow Seymikowych Ziemiańskich przepisanym: Kandydatami zaś będą do wyboru na Dyrektora y Assessorow ci z Possessyonatow, którzy się do tego za Kandydatow podadzą: obrani Dyrektor y Assessorowie, przysięgę na Zgromadzeniu wykonaią.

7. Poczym Dyrektor z Assessorami przystąpi do Elekcyi, tym porządkiem, iaki iest w Artykułach o *Elekcyach* przepisany, y one albo iednomyślnością, albo większością wotów sekretnych, taka, iaka iest dla Elekcyi Urzędow Ziemiańskich przepisana, uskuteczni, wzywaiąc do tych wotow Possessyonatow z Xięgi, Ulicami, Gminnych Cyrkułami, Deputatow Miastami. *Paritas* wotow rozwiązaną będzie także sposobem Ziemiańskim.

8. Zastępcy Sędziow Appellacyinych nie będą przez osobne obierani Elekcye, tylko wtenczas, gdy ciż Urzędnicy wszyscy iednomyślnością wybrani zostaną. Kiedy zaś wybor ich póydzie przez wota sekretne; wtenczas, którzy przy wotowaniu na tychże Urzędnikow, naywięcey po nich mieć będą wotow; ci ogłoszeni będą ich Zastępcami.

9. Co do ustępowania wotow, aktykowania dzieła Elekcyi y regestru wotuiących przysięgi obranych, nieważności dzieła Zgromadzenia, y kar za nie: Prawo o Seymikach Ziemiańskich, będzie dla Miast wzorem.

10. Rozwiązanie zadaney nieważności Elekcyi Plenipotentow na Seym, Gminnych, y Deputatow, należeć będzie do Rugow Zgromadzeń, do których wysłani będą: Rozwiązanie zaś zadaney nieważności Elekcyi osobom Magistrat składaiącym, y Sędziom Appellacyinym, należeć będzie prosto do Assessoryi *respective* Prowincyi.

11. Przestępstwa całe dzieło Elekcyi niszczące, podług opisu Seymikow Ziemiańskich, należeć będą prosto do Sądow Assessoryi, *respective* Prowincyi; inne zaś mnieysze przestępstwa, podług tegoż Prawa należeć maią do Sądu Appellacyinego Wydziałowego, z Appellacyą do Assessoryi *respective* Prowincyi.

12. Zgromadzenie Mieyscowe szczególne, po obraniu Deputatow na Zgromadzenie Wydziałowe, powierzy im *Desideria* swoie do przełożenia na Zgromadzeniu Wydziałowym, na którym ułożone będą ogólne całego Wydziału *Desideria* dla Plenipotentow na Seym.

VII. *Uchwały*. Drugim celem Zgromadzeń Ludu Mieyskiego, będą uchwały. 1. Ile razy uzna Magistrat potrzebę iakiey nowey w Mieście składki, doniesie o tym Kommissyi Policyi: a skoro taż Kommissya uzna propozycyą Magistratu, za zgodną z Prawem lub potrzebą publiczną; Magistrat poda tę Propozycyą do uchwały Ludu Mieyskiego następuiącym sposobem: w Miastach niemaiących Cyrkułow, zwoła wszystkich Obywateli w Xiędze Mieyskiey Possessyonatow zapisanych, którzy zgromadziwszy się na Ratusz, większością wotow głośnych podaną Propozycyą decydować będą, pod Prezydencyą pierwszego z Magistratu; w Miastach zaś podzielonych na Cyrkuły, Magistrat prześle Propozycyą Urzędowi każdego Cyrkułu, przez który zwołani Obywatele, w Xiędze Possessyonatow zapisani obiorą na Ratuszu swego Cyrkułu do tego iedynie przypadku Gminnych w liczbie, iako wyżey; a ci Gminni zebrani na Ratusz ogólnego Zgromadzenia Miasta, większością wotow głośnych podaną przez Magistrat Propozycyą decydować będą: w obydwóch przypadkach Prezyduiący w Magistracie, *paritatem* rozwiąże.

2. Składki wszelkie, bądź w pieniądzach, bądź w robociznach uchwalone będą, tak na Possessyonatow, iako y nie Possessyonatow z Miasta użytkuiących, nikogo nie wyłączaiąc, y nieuważaiąc na iakiekolwiek Libertacye, Prawem Seymu teraźnieyszego niezawarowane.

VIII. *Relacye Plenipotentow na Seym wybranych*, y *Deputatow do Zgromadzenia Wydziałowego*. Trzecim celem Zgromadzeń ludu w Miastach y Wydziałach, iest wysłuchanie Relacyi.

1. Plenipotenci Seymowi, na pierwszym Zgromadzeniu Wydziałowym, po skończoney swey Funkcyi, uczynią Relacyą z czynow swych w Seymie.

2. Deputaci na Zgromadzenie Wydziałowe wysłani, po odbytym Zgromadzeniu doniosą na pierwszym Zgromadzeniu swego Miasta, lub Cyrkułu, o Osobach wybranych na Plenipotentow Seymowych, y Sędziow Appellacyinych; tudzież o ułożonych w Zgromadzeniu Wydziałowym Dezyderyach na Seym.

(*Reszta potym.*)

Z SOKOŁOWA DNIA 7. SIERPNIA 1791. R.

Jaśnie W. Michał Kleofas Hrabia z *Kozielſka Ogińſki* Miecznik W. X. *Litt:* Kawaler Orderów *Polſkich*, w Roku teraźnieyſzym Pełnomocny Poſeł do Rzeczypospolitey *Holenderſkiey*, Miaſta ſwoie Dziedziczne w Woiewodztwie *Podlaſkim*, Ziemi *Drochickiey*, znaczną expenſą przyozdobiwſzy y kilkanaście Kamienic dla Obywatelow y Rzemieślników wymurowawſzy, Ratuſz w Mieście *Sokołowie* powiękſzył, wieżą do niego przymurować kazał, na ktòrey Wieży, gdy gałka wielka w ogniu wyzłacana przy odgłośie Tromby zakładaną była, ſama JW. *Ogińſka* kilka godzin w tymże Mieście bawiąc, dla potomney wiadomości, do teyże gałki naſtępuiące piſmo ręką ſwoią włożyła—„ Za „ Nayiaśnieyſzego *Stanisława Augusta Poniatowſkiego Polaka* Króla, Panowania Jego 27. Roku, J. W. „ *Ogińſki* Miecznik W. X. *Litt*: z JW. Jzabelą z *Lasockich* Kaſztelanką *Goſtyńſką* Małżonką, reſtauruiąc „ w Dobrach ſwoich Dziedzicznych w Woiewodztwie „ *Podlaſkim*, Ziemi *Drochickiey* Miaſto *Sokołow* znaczną expenſą, przy zafundowaniu Ratuſza y wieży u „ niego, w Gałce tey na pamiątkę Familii y Sukcesſorów ſwoich, piſmoননieyſze, dla wiadomości z „ monetą wieku tego, Kurs ſwoy maiącą, przy wyciśnieniu Pieczęci ſwoiey zoſtawuie. Działo ſię w Sokołowie dnia 6. Mieſiąca Sierpnia Roku 1791.—„ Potym taż JW. Pani między Mayſtrow około tey wieży robiących z łaſkawości ſwoiey pieniądze rozdać kazała; zaś tamteyſi Obywatele, na znak wdzięczności, z ochoty y radości wielkiey, z Mozdzierzow y Strzelby ręczney do ſamego wieczora ognia dawali, y złożywſzy winne podziękowanie, z wſzelkim ukontentowaniem tę chwalebną ceremonią zakończyli.